

P. Buzogány Árpád

## Amikor elhalkulnak az énekek

Majdnem üres volt a kávézó, egy szakállas férfi két fiatallal beszélgetett az ajtó melletti sarokban. Középre ültem, az ablak mellé. Az oszlopon túl, a pult előtt, a hosszú márványasztalnál szürke inges pincérfiú mosolygó, széles csípőjű lánnyal beszélgetett. A képeket nézegettem a szemközti falon: kisebb-nagyobb, díszes keretben tiszteletre méltó férfiak, vidám gyerekek, komor arcú családok. Az ajtóhoz közel a régi város napsütötte utcáit láttam, egy-egy épület ismerős, a főutca járdái puszták, a sétatér vendéglőjének teraszán népes zenekar játszott valamikor.

A lány levetette a kabátját, és engem nézett. Magasba fújtam a füstöt, a lány lassú léptekkel indult az ajtó felé, szeme sarkából engem figyelt, ahogy elhaladt. A pincér nagy léptekkel közeledett, de nem állt meg az asztalom mellett. Akkor vettem észre az esernyőt a kezében, ahogy kiment. Újból csattant az ajtó, piros kabátos lányok jöttek be, a másik sor középső asztalához ültek, levetették a kabátjukat. A szoknyás kinyújtotta a lábait, rám nézett és elfordult, átült a másik székre, talán mert túl sok látszott meztelen combjaiból. Alacsony, fiatal pincér jött ki a konyhából, először a lányokhoz ment, ki is szolgálta őket, azután jutott eszébe, hogy én is itt vagyok. Teát kértem és egy doboz cigarettát.

Aprókat koppantak az esőcseppek az ablakpárkány bádogborításán. Eszembe jutott, hogy reggel, amikor a félig kész hídon jöttem át a központ felé, a folyó melletti fák alatt fehér műanyag széket láttam. Mintha éppen azelőtt állt volna fel valaki onnan. A szürkületben egy lány jött utánam, kopogós csizmában, és ő is megállt a híd közepén a furcsa hangra. Két vadruca röppent fel a vízről, pedig hát késő ősz van, rég el kellett volna menniük. Mi lesz velük a télen? És mi lesz a szék tulajdonosával, hiszen eltelt Szent Márton nyara is, hideg a szél, és kopárak már a délutánok.

Furcsa színe volt a gyümölcssteának, lilába hajló. Szépen csilingelt a kanál, amint az üveg pohárhoz koccant. Nem tetszett az íze, ha már otthon lennék, kakukkfűből vagy mentából főznék teát, cukor helyett kanálnyi mézzel édesíteném, úgy a legízletesebb. Elővettem a friss újságot a táskából, és csak átlapoztam, nem volt kedvem érdektelen híreket olvasni. Közben visszajött a pincér, esernyő nélkül.

Kihűlt a tea, és a rádióból zagyva zene ömlött, már elment a kedvem a világ szép arcának keresésétől. Pénzt hagytam az asztalon, aztán az újságot is melléje tettem. Nem volt, akitől elbúcsúznom, így hát a képeket nézegettem még egyszer, amíg a kabátomat felvettem.

---

---

Vastag felhők gyűltek a város fölé, a tócsákat apró szemű eső táplálta. A központban halkán zenélt az óra, de ahogy kiszámítottam, azt az időt jelezte, amikor még dúsan párologott a téám. Egy kis üzletből bőven illatosított lányok jöttek ki, magam elé engedtem a járdán.

Tele volt az út autóval, várnom kellett az átjárónál. Tarka szoknyás cigányné zoknit kínált a saroknál, a virágüzletből elegáns, feltűnően karcsú nő jött ki, megszagolta a kezében tartott rózsát és megvonta a vállát. Hosszú hajú diáklányok viháncoltak előttem. Azt hiszem, rájöttem, mit találtak olyan érdekesnek. A gyógyszerár előtt újraöntötték a feljárót, a még puha cementen lábnyomokat láttam mindkét oldalon, későn tették oda a sárgára festett deszkákat...

Egyszerre kifakultak a kirakatok. Fehér köpenyes férfi jött ki a borbélyműhelyből, zsebre dugott kézzel káromkodott. Lassítottak az autók az utcasarkon, az átjárót ellepték a gyalogosok. A templom ajtaja sötét szájként nézett az utcára, a bankautomatánál tanácstalan férfi nyomogatta a gombokat.

Mire visszatértem, füttyös rendőr irányította a forgalmat a saroknál. Inkább kerültem egyet, minthogy megvárjam, amíg átkelhetek. Elállt az eső, pedig most vettem egy esernyőt, még fel se húztam.

A tér felső felénél, a járda szélén feltartott kézzel énekelt egy nő. Élénk színű, csíkos pulóver volt rajta és kopott, kitérdelt nadrág, az autókat nézte és közben erre-arra forgott. A járókelők lassítottak közelében, de ő nem figyelt rájuk, tele torokkal énekelt, és feje fölé tartott kezekkel, kitért tenyérrel integetett. Megálltam, az embereket néztem. Nem tulajdonítottak különös jelentőséget a látványnak, beszélgettek vagy a kirakatokat bámulták, az áramszünet nagyobb hatással volt rájuk. A toronyóra kondulására elhallgatott a nő, közömbös arccal bámult maga elé, aztán az autóknak integetett, és újra énekelni kezdett, egyik sarkával az ütemet kopogtatva.

Ilyen szomorkás, estébe csúszó délutánokon sokat jártam a városban, és ha egy-egy dallamot dúdoltam magamban, lépteimet az ütemhez igazítottam. Néha azon kaptam magam, még tavasz szagú reggeleken is, hogy félhangosan dúdolok, vagy füttyölök, különös gondot fordítva a lassú ének hajlításaira.

Elegánsnak számító kocsmában üldögéltem később, ami nem bűzlött a füsttől és a kiszolgáló lányok udvariasak, kedvesek voltak. A pulton egész sor gyertya égett, és amikor nyílt az ajtó, hosszan remegett lángjuk. Kávé nem volt, mert a masina árammal működik. Hátradőltem, a szék lábán lassú éneket doboltam halkán. Arra lettem figyelmes, hátam mögött, a nagyobbik asztalnál az éneklő nőről beszélgettek. El kellene vigyék, mondta valaki, ne röhögjenek rajta. Nem is igazi éneket énekel, tette hozzá egyik lány. Na és, torkollta le őket egy fiú, talán zavar? Ő ettől érzi jól magát. Holdtölte van, szólt bele egy újabb hang. Ilyenkor szokott... Én is szeretek énekelni, de itt nem szabad. Füttyölni sem illik. Állj ki az utcára, nevette a lány, ott lehet... Igen, de egy rendes emberbe a rendőrök azonnal belekötnek. Régebb a mezőn is énekeltek, csak úgy jókedvükből, kontrázott

---

---

valaki, most pedig hol énekelj? A színpadon, fiam, a színpadon, kacagott a lány. Hátranéztem. Fiatalok voltak, cigarettáztak, és sört ittak, a lányok is.

Nem vagyok bohóc, folytatta egyik fiú, minek néznének, ha az utcán énekelnék? Holdtölte van, ismételték ketten is, nagyot kacagva. Hát máshol fizetnek, ha az utcán énekelsz vagy zenélsz, nézd meg nyáron Segesváron vagy a budai várban. Akinek tetszik, még pénzt is ad. Többet keresel, mintha egész nap kapálnál...

A citerás öregember jutott eszembe, augusztus volt, a Duna-parthoz közel, egy forgalmas téren pengette a citerát, szinte ráhajolva. Eléggé hamisan szólt, talán nem is volt felhangolva. Előtte, a kis asztalon nagyság szerint sorakoztak az aprópénzek.

Fényesség töltötte be a termet, hangos zene űzte el a csöndet. Fizettem és indultam tovább.

Erős szél zörgette az állomás ablakait. Odabent állott olajszagúak voltak még a falak is. Kint kis égők halvány fénye folyt a nedves járdára, és mintha továbbcsúszott volna a fényes síneken. Egyszerre sötét lett. Cigarettáztam és körbejártam az épületet. Nem is lehetett sejteni, merre bujkál a hold.

Aztán apró fehérségek libegtek körülöttem. Az út felől énekszót hallottam, tompa foszlányokban ért el hozzám. Később végtelen, fehér csend hullt az egekből. Fehér lett a járda, a csend pedig belopózott kabátom, bőröm alá is. Nem is tudom, miről jutott eszembe a lassú ének, amit egyik szomszédom szokott énekelni, jókedvében, amikor vasárnap esténként a kocsmából hazafelé tart. Erős hangján fészkelődött belém a dallam, aztán a következő, amit egy öregasszonytól tanultam. Fehér volt már minden körülöttem, sarkammal kopogtattam az ütemet, ég felé emelt kezeimet senki se látta, az újabb dallam végén széttárt ujjaim között lefolyt a holdfény.



Abonyi Mária: Az erdő felé

---

---

Nagy Irén

## Honvágy

Érkezik a nyár, és elfog, érzem,  
valami különös vágyakozás:  
szeretnék látni, bolyongva messze,  
napfényben fürdő kukoricást.

Jó lenne nézni egy templom tornyát,  
s megvárni, míg harangszó csendül.  
Érezni, élni a falu csendjét,  
domb hajlatánál, egyedül.

S jó lenne várni, egyre csak várni  
valami meghitt csodára ott,  
tán a lelkembe még belelopná  
fényét a nap, az útravalót.

## A Vörös-tengeren

A tengeren, a gondok Vörös-tengerén  
fel, a felhőkig nőnek a habok.  
Odaát várna csend, várna nyugalom,  
s én az innenső parton maradok.  
Jaj, az innenső parton maradok.

Ébresztnek éjente álmok, nagyok,  
nyomasztnak fájó ébredések.  
El nem felejtett tévedések-  
re felmentést nem kaphatok.

Tarajos hullámok táncolnak körül,  
toporgok, állok bőrig ázva:  
hogyan juthatna ki egy ilyen árva  
szűkölő vízfalak közül?

---

---